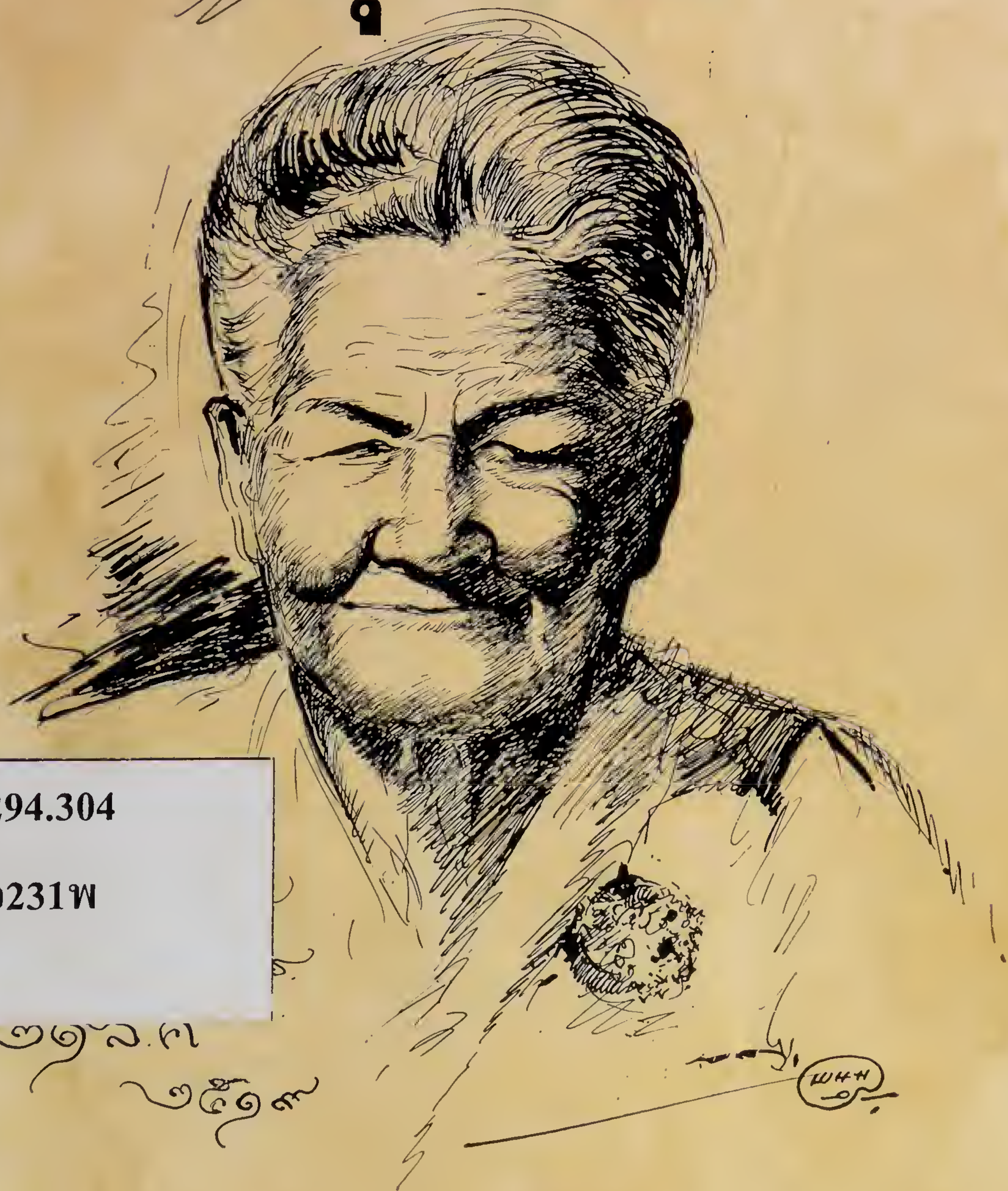
อนุสรณ์

แม่พิศ อารัมภีร

ชาตะ 8 มิถุนายน 2430

มรณะ 14 พฤษภาคม 2519

อภินันทนาการจาก

สง่า, วิภา, อารัมภีร

๑๐๙ ซอยเทพนม อ.เมือง จ.นนทบุรี

เพลง แม่ของลูก

จังหวะสโลว์

โอ้สุดบูชาองค์เดียวของลูกเอย
พระคุณเหลือเอ่ยพรรณา
แม่คอยเป็นห่วงยามลูกนิทรา
ลูกห่างลับตาแม่เฝ้าเป็นห่วงใย
โอ้แม่จ๋าแม่ลูกไม่ขอลืมคุณ
ที่ได้หนุนเกื้ออารีลูกไว้
เฝ้าฟูมฟักลูกดังหนึ่งดวงใจ
ยุงเหลือบริ้นไรก็ไม่ให้ต้อง
พระคุณของแม่
แม้แต่ฟ้าก็ยังเป็นรอง
น้ำทิพย์ฉ่ำชื่นรื่นโรยละออง
ไม่เย็นเท่ารักของมารดา
โอ้สุดบูชาองค์เดียวของลูกเอย
พระคุณเหลือที่จะเอ่ยพรรณา
ลูกขอทูนเทอดและเฝ้าบูชา
รักยิ่งชีวาของลูกเอย

จินตนา สุขสถิตย์ขับร้อง ทำนอง—คำร้อง สง่า อารัมภีร

เพลง รักของแม่

จังหวะสโลว์

โอ้ความรักไหนจะแสนซึ้งใจ เทียมรักแม่ได้มีแต่อภัยและปราณี ยามนอนแม่คอยพัดวี ให้ลูกนี้สุข ไร้ทุกข์เมื่อยามนิทรา

เมื่อลูกยังเล็กจะซนแสนซน แม่ก็เฝ้าทนขอเพียงให้ลูกเติบโตมา คอยกลัวจะหายคลาดตา ข้าวปลาคอยป้อนลูกอ้อนก็ทนทรมาน

รักของแม่บริสุทธิ์ สวยงามผุดผ่องละมุลละไมอ่อนหวาน รักของแม่ชื่นบาน โชติตระการตราบจนโลกมลาย

จะเติบโตจนเหมือนคนทั้งปวง แม่ยังคอยห่วงระวังหวงลูกอยู่ไม่วาย จะเป็นลูกหญิงหรือชาย แม่รักไม่หน่ายรักแม่ประเสริฐเลิศเอย

สวลี ผกาพันธ์ ขับร้อง

ทำนอง—คำร้อง สง่า อารัมภีร

ในชีวิตการแต่งเพลง ที่เริ่มมาจาก พ.ศ. 2485 มาจน 2519 ผมแต่งเพลงเกี่ยวกับแม่ไว้ 2 เพลงเท่านั้นเอง แม้จะน้อยแต่ก็รวบรวมพระคุณของท่านไว้เกือบจะครบถ้วน

จึงขอคารวะแม่ทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สง่า อารัมภีร

ประวัติของ
แม่พิศ อารัมภีร

เมื่อแม่ยังมีชีวิตและอารมณ์ดี ๆ แม่เคยเล่าประวัติของแม่ให้ข้าพเจ้าฟัง.... แม่เกิดเมื่อวันพุธที่ 8 มิถุนายน 2430 ตรงกับแรม 3 ค่ำ เดือน 7 ปีกุน ที่บ้านใกล้กุฎีจีนเยื้องวัดกัลยาณมิตร เป็นลูกของตาพลอย กับยายอุ่น พลอำไพ แม่มีพี่น้อง 2 คน พี่ของแม่เป็นชายชื่อลุงพริ้ง ส่วนแม่เป็นน้องสาวคนเล็ก แม่เป็นลูกรักของตามาก เมื่อตาไปทำงานรับราชการแม่จะติดตามไปด้วย ไม่ว่าตาจะไปแห่งหนตำบลใดแม่จะติดตามไปเสมอ ตลอดจนการงานทางบ้านตาก็มอบหมายให้แม่ดูแลทำทุกอย่างเช่นกัน เพราะตามีเพื่อนมากมายมากินมานอนที่บ้าน ต่อมาตาได้ออกจากราชการแล้วไปตั้งร้านหมอแผนโบราณอยู่ที่อำเภอกระทุ่มแบนรับรักษาคนไข้ด้วยสมุนไพร แม่และยายก็ติดตามไป

ด้วย แต่พี่ชายของแม่ถึงแก่กรรมแล้ว ที่นั่นเองแม่ได้พบกับพ่อซึ่งเป็นหมอแผนโบราณเช่นเดียวกับตา พ่อชื่อนายสมบุญ อารัมภีร แม่บอกว่านามสกุลของพ่อนี้ท่านหลวงปู่วัดสระเกศท่านมีเมตตาและรักพ่อซึ่งเป็นลูกศิษย์มาก จึงตั้งให้เพื่อเป็นศิริมงคลแก่วงศ์ตระกูล หลังจากตาถึงแก่กรรมไม่นาน พ่อจึงพาแม่กับยายไปอยู่ศรีราชา ที่นั่นแม่ได้กำเนิดลูกสาว 2 คน ยายก็ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา พ่อจึงพาแม่กลับกรุงเทพมาอยู่บ้านใกล้วัดอินทรวิหาร บางขุนพรหม และที่วัดอินทรนี้แม่ได้กำเนิดลูกชายหญิงอีก 5 คน ซึ่งรวมกับพี่สาวที่เกิดที่ศรีราชาอีก 2 คน รวมเป็น 7 คนดังนี้

คนแรก นางสมหมาย เทศวิศาล (ปัจจุบันถึงแก่กรรม) –สมรสกับคุณสอาด เทศวิศาล

คนที่ 2 นางสำเนียง รักษมณี (ปัจจุบันถึงแก่กรรม) –สมรสกับคุณสมศรี รักษมณี

คนที่ 3 นายสง่า อารัมภีร –สมรสกับคุณวิภา อารัมภีร

คนที่ 4 นายสงวน อารัมภีร (ปัจจุบันถึงแก่กรรม)

คนที่ 5 นายฐาปนิก อารัมภีร –สมรสกับคุณประสาร อารัมภีร

คนที่ 6 นายถาวร อารัมภีร –สมรสกับคุณระเบียบ พรผ่อง

คนที่ 7 นางพิศพรรณ ชยางกูร –สมรสกับ ม.ร.ว. ไชยสุข ชยางกูร

ข้าพเจ้าพอจะจำต่อมาได้ว่า อีกไม่นานพ่อก็ถึงแก่กรรม แม่กับลูกๆ จึงระเหเร่ร่อนไปอีกหลายแห่ง จนลูกโตๆ สามารถทำงานได้จึงกลับมาอยู่ที่ศรีย่าน และลูก ๆ ต่างก็แยกย้ายมีครอบครัวกันไป ส่วนแม่ได้ไปอยู่ที่บ้านของลูก ๆ ทุกคนเพราะแม่รักหลาน ๆ มาก แม่มีอายุมากขึ้นและชอบไปวัดฟังเทศน์เสมอ ๆ ข้าพเจ้าจึงชวนแม่ไปวัดปากน้ำภาษีเจริญ ธนบุรี ซึ่งขณะนั้นพระเดชพระคุณเจ้าพระภาวนาโกศลเถร (หลวงพ่อวัดปากน้ำ) ได้ให้ความเมตตาสั่งสอนธรรมกับผู้ที่มีความตั้งใจจะศึกษาทุกคน และแม่ก็ไปที่วัด

ปากน้ำนี้บ่อย ๆ จวบจนแม่ร่างกายทรุดโทรมมากจึงหมดลมด้วยอาการสงบ เมื่อวันศุกร์ที่ 14 พฤษภาคม 2519 ตรงกับแรม 1 ค่ำ เดือน 6 เวลา 18.37 นาฬิกา

แม่เป็นผู้ที่รักลูก และลูกก็รักแม่มาก ลูกขอให้แม่ประสบอิฐผลในสัมปรายภพเทอญ.

ฐาปนิก อารัมภีร

คำไว้อาลัย

ยายย้ายจากศรีราชามาอยู่บ้านติดกันกับพ่อ (สอาด เทศวิศาล) เมื่อแม่ (สมหมาย) ซึ่งเป็นลูกสาวคนโตของยายอายุได้ประมาณ 4-5 ขวบ และได้เป็นเพื่อนเล่นกับพ่อ ซึ่งตอนนั้นอายุประมาณ 11-12 ปี พอต่อมาต่างคนต่างโตขึ้นพ่อไปทำงานที่โรงงานกระดาษไทย สามเสน แม่ก็ไปทำงานที่โรงงานยาสูบ หลังจากนั้นเมื่อพ่ออายุ 21 ปีก็ได้แต่งงานกับแม่เมื่อแม่อายุ 17 ปี และมีลูกด้วยกัน 6 คน

ลูกคนแรกของแม่เป็นชาย เกิดได้เพียง 2 เดือนก็เสียชีวิต

ลูกคนที่ 2 ร.อ. พิณฑูรย์ เทศวิศาล ร.น.

ลูกคนที่ 3 นางบังอร ธนะสังข์ (สมรสกับคุณวัลลภ ธนะสังข์)

ลูกคนที่ 4 นางสมพร สุทัศน์ ณ อยุธยา (สมรสกับคุณอนันต์ สุทัศน์ ณ อยุธยา)

ลูกคนที่ 5 นายไพฑูรย์ เทศวิศาล (สมรสกับคุณยุพา แข็งแรง)

สำหรับลูกคนที่ 6 ก็เสียชีวิตไปพร้อมแม่

แม่เป็นลูกยายที่มีบุญน้อยเพราะเมื่อแม่อายุ 27 ปีก็ถึงแก่กรรมที่ ร.พ. ศิริราช ลูกที่เหลือของแม่ทั้งสี่จึงมีแต่ยายที่รักและเคารพยิ่ง มีความเมตตา กรุณาประดุจแม่ ฉะนั้นคราวใดคิดถึงแม่เราก็ได้ยายคอยพูดคุยให้ความรักความอบอุ่น เมื่อยายจากไปเราทั้งหมดจึงมีความอาลัยสุดพรรณา ขอกุศลกรรมที่ยายได้ประพฤติปฏิบัติมาได้โปรดช่วยให้ดวงวิญญาณจงสถิต ณ สรวงสวรรค์และประสบสุขในสัมปรายภพชั่วนิรันดรเทอญ.

ด้วยความรัก เคารพ และบูชาเป็นอย่างสูง

จากหลานทั้งสี่

บ้านหน้าหลวงพ่อโตวัดอินทรวิหาร

แม่ที่คิดถึงเสมอ ๆ

อู๊ดยังจำได้ดีไม่เคยลืมเลย อู๊ดอยู่ที่บ้านชาติพงศ์วรจักรแม่ก็ไปมาหาสู่อู๊ดอยู่เสมอ จนกระทั่งอู๊ดได้ย้ายไปอยู่บ้านทุ่งมหาเมฆ แม่ก็ยังอุตส่าห์มาอยู่กับอู๊ดและลูก ๆ แม่เคยบอกกับอู๊ดว่า "เห็นแม่อู๊ดแล้วแม่สงสารมาก ทำงานบ้านทุกอย่าง ดูแลเลี้ยงลูกเอง" แม่บอกอีกว่า "กับข้าวแม่จะไปซื้อให้ อยู่เลี้ยงลูกให้ดี ๆ ก็แล้วกันนะ" ต่อมาอู๊ดย้ายมาอยู่บ้านเมืองนนท์แม่ก็มาอยู่กับอู๊ดด้วย อู๊ดรู้สึกว่าแม่ช่างรักอู๊ดเสียจริง ๆ นะจ๊ะ หากชาติหน้ามีจริงอู๊ดขอให้แม่ได้มาอยู่กับอู๊ดอีกนะ

แม้จะตระหนักดีว่า จุดหมายปลายทางของชีวิตคือการดับของสังขาร แต่อู๊ดก็อดที่จะคิดถึงแม่ไม่ได้ ดวงวิญญาณของแม่สถิตอยู่ ณ ที่ใด โปรดรับทราบด้วยว่าอู๊ดมีความระลึกถึงแม่อยู่เสมอ ขอให้แม่ไปสู่สุคติในสัมปรายภพประสบแต่สิ่งที่ดีงามสมความเจตนาที่อู๊ดปรารถนาด้วยเทอญ.

อู๊ด (วิภา อารัมภีร)

ย่าของหลาน

ฉันเป็นหลานรักของย่า ย่ารักฉันมากเป็นพิเศษกว่าหลานอื่น ๆ ฉันภูมิใจมาก เมื่อเล็ก ๆ ฉันจำความได้ ย่ารับฉันไปเลี้ยงทั้ง ๆ ที่พ่อกับแม่อยู่บ้านคุณยายคือบ้านชาติพงศ์ คุณยายก็คงอยากเลี้ยงฉันเพราะเป็นหลานคุณยายคนแรก แต่เหตุผลของย่าคงจะดีกว่า แล้วฉันนั้นเกิดมาก็แสนที่จะขี้โรค เจ็บไข้ ปวดหัว ตัวร้อนไม่ได้หยุด ฉันถูกกับยาไทยแผนโบราณ ย่าก็ลำบากที่จะไป ๆ มา ๆ ระหว่างศรีย่านกับวรจักรจึงรับฉันไปอยู่ที่บ้านศรีย่าน ฉันถูกเลี้ยงมาพร้อม ๆ กับลูกของอา แต่การกินการนอนกับย่า ย่าเอาใจใส่ฉันเสมอ พอฉันโตเข้าโรงเรียนได้ย่าก็ส่งคืนบ้านคุณยายเพื่อจะได้เรียนหนังสือ หากในวันหยุดย่าคิดถึงฉันย่าก็ไปเยี่ยมฉันโดยบอกกับใคร ๆ ว่าจะไปหาแม่ตุ่ม ย่าเรียกฉันว่า "แม่ตุ่ม" มาตั้งแต่เล็ก ๆ ฉันอายุได้ 11-12 ขวบพ่อย้ายบ้านจากวรจักรมาอยู่ทุ่งมหาเมฆ อยู่กันระหว่างพ่อแม่ลูกย่าก็มาอยู่ด้วยเพราะหลาน ๆ ทางบ้านศรีย่านก็โตพอจะเลี้ยงตัวเองได้แล้ว

ย่าช่วยเลี้ยงหลานทั้ง 4 คน คือฉันและน้อง ๆ ช่วยแม่ทำงานบ้าน จ่ายกับข้าว ครั้นย้ายบ้านมาอยู่ที่เมืองนนท์ย่าก็มาอยู่ด้วย ที่เมืองนนท์ย่าอยู่เป็นเพื่อนแม่ วันพระก็ไปฟังเทศน์ที่วัด ย่าไปวัดแทบทุกวัดในกรุงเทพ-ธนบุรี แต่ย่าซึ้งในรสพระธรรมที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญมากที่สุด หากวันหยุดหรือปิดเทอมตรงกับวันพระย่าก็พาฉันไปวัด ถ้าวันพระไหนย่าไม่ได้ไปหรือไม่สบายก็จะฟังเทศน์ทางวิทยุ – โทรทัศน์ ย่าชอบทำบุญเสมอ ๆ

ย่าเล่าถึงประวัติของย่าว่า ย่าอยู่กับปู่ชื่อสมบุญ มีลูก 7 คน ตอนที่ปู่จะตายย่าบอกว่าปู่ตายเพราะถูกคุณ ซึ่งฉันไม่เข้าใจว่ามันคืออะไร ย่าเลี้ยงลูกทั้ง 7 คนโดยการรับจ้างเกี่ยวข้าว เอาข้าวที่เหลือมาหุงกินกับลูก พอเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ย่ายิ่งลำบากมาก ย่าย้ายมาอยู่คลองสองรังสิต มีไม้กระดาน 7 แผ่นเป็นบ้านอยู่กับลูก ๆ ป้าของฉันคือลูกคนโตของย่ามีสามีอยู่ที่เทเวศน์ คนที่ 2 อยู่ที่ดอนเมือง คนที่ 3 คือพ่อของฉันไปอยู่ในอุปการะของคุณย่า ม.ล. ทรงสอางค์ ทิฆัมพร คนที่ 4 ถึงแก่กรรมเพราะเป็นผีที่ป่า ฉันไม่เข้าใจอีกว่าผีอะไรขึ้นที่ป่าแล้วถึงกับตายได้

ส่วนคนที่ 5-6-7 นั้นคืออาของฉันก็ช่วยกันหาปลากับย่า ย่ามีของเป็นของตัวเองก็ต้องเก็บซุกซ่อน เพราะมีขโมยมาก (ในสมัยสงคราม) เลยทำให้บั้นปลายชีวิตของย่าเป็นคนขี้ระแวง ใครมาหยิบของเป็นต้องคิดว่าจะเอาไปเป็นของตัวเองหมด คนที่ใกล้ชิดก็เห็นใจและอภัยย่า ส่วนคนที่ไม่รู้จักก็ว่าย่าเห็นแก่ตัว ขี้เหนียว พอย่าเริ่มสบายคือลูก ๆ ของย่าทุกคนมีครอบครัวและมีลูกกันทุกคน ย่าก็ไป ๆ มา ๆ บ้านโน้นบ้านนี้ช่วยเลี้ยงหลานซะทุกบ้านไป แต่อยู่บ้านฉันนานกว่าบ้านอื่น ระยะหลังสัก 3-4 ปีก่อนย่าตาย ย่าหลงมากจำอะไรไม่ค่อยได้ชอบดุด่าคนนั้นคนนี้ แต่กับฉันย่าจำได้เสมอ ระยะนี้ฉันว่างก็พาย่าไปวัดและพาไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งย่าจำไม่ค่อยได้นัก ภายหลังจากการที่ย่าไปเยี่ยมหลานบ้านโน้น-บ้านนี้ก็กลายเป็นว่าย่าถูกส่งตัวไปบ้านโน้น-บ้านนี้ ให้ลูกหลานช่วยดูแลแทน ย่ามีอารมณ์เสียมากขึ้นทุกบ้านที่ย่าจะต้องไปอยู่บ้านละอาทิตย์ต่างก็ส่ายหน้า เพราะย่าไม่ยอมใครเลย ขนาดอยู่กับฉันซึ่งพอจะพูดรู้เรื่องกันบ้าง แต่ย่าก็ไม่ยอม ย่าไม่เจ็บออดแอด-แข็งแรงอยู่เสมอ แต่ย่าหลงลืมมาก – ขนาดปัสสาวะ – อุจจาระก็ไม่รู้ตัว

น่าสงสารย่าจริง ๆ ก่อนย่าตายย่าเข้าโรงพยาบาล 2 วัน หมอบอกว่าย่าอายุมากแล้วเซลต่าง ๆ เกือบหมดอายุ ช่วยอะไรไม่ได้มากนัก จึงได้กลับมาอยู่ที่บ้านของอา และต่อมาอีก 2 อาทิตย์ก็สิ้นใจโดยสงบ ฉันเสียใจมากที่ไม่เห็นใจย่าก่อนตาย แล้วน้อยใจนักที่ในระยะที่พึ่งสวดกับทำบุญที่วัดใคร ๆ เขาฝันเห็นย่า–นึกถึงย่า แต่ฉันหลานรักไม่เคยเห็นไม่เคยฝัน ไม่ได้กลิ่น ไม่อะไรสักอย่างเดียว ฉันคิดว่าย่าไม่มีกังวลและเป็นห่วงอะไรแล้ว ย่าคงไปสวรรค์และที่สุคติแล้ว

เรื่องของย่าฉันถ้าเขียนจริง ๆ แล้วคงหลายหน้ากระดาษ แต่พ่อบอกว่าแบ่ง ๆ กันเขียนคนละนิดละหน่อยเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ย่า ฉันจึงได้เขียนมาให้อ่านได้เท่านี้เอง.

"แม่ตุ่ม" หลานย่า

คิดถึงย่า

เมื่อก่อน....บ้านเก่า (ทุ่งมหาเมฆ) เรายังจำได้ว่าเราตัวเล็ก ๆ ย่าก็อยู่กับเราแล้ว ย่าชอบทำขนมให้เรากินบ่อย ๆ แต่ต้องเกณฑ์เราโม่แบ้ง เราเกี่ยงกันน่าดูเพราะโม่มโหฬารยิ่งนัก ย่าทำขนมอร่อยมาก ขนมบัวลอยเอย–ปากริมไข่เต่าเอย....

มาบ้านใหม่(เมืองนนท์) เราไม่ได้กินขนมของย่าบ่อยนัก ไม่ใช่เพราะย่าไม่ได้อยู่กับเรา แต่เพราะบ้านอยู่ไกลตลาดเหลือเกิน ขนมที่ย่าทำส่วนมากมักง่าย ๆ ถั่วเขียวต้ม-น้ำตาล ขนมดอกโสน ไม่เหมือนเมื่ออยู่บ้านเก่า เราไม่ได้โม่แบ้งกันอีกเลย....

ระยะหลัง ๆ ความจำย่าเสื่อมไม่เคยจำใครได้ ความจำย่าหยุดลงเมื่อสมัย 10 ปีที่ผ่านมา ย่าอารมณ์ตึงเครียดมาก ด่าเก่งขึ้น เมื่อย่าอารมณ์ดียิ้มแย้ม เราก็จะแหย่ให้ย่าด่าขึ้นมาอีก–เพื่อให้เลือดลมเดินสะดวก–นโยบาย

ของเรา ย่าอยู่บ้านอาแอ๊วบ้าง บ้านอาเปี๊ยกบ้าง บ้านเรา บ้างแต่บ้านเรามากที่สุด แม่ของเราปรนนิบัติย่าแทบไม่มีเวลาทำงานบ้าน จนเราสงสัยยิ่งนักว่าย่าเป็นแม่ของใครกันแน่....

ย่าตาย—เรารู้ แต่เราก็อดคิดถึงย่าไม่ได้.

ตุ้ม-เต้ย-โต้ง

ทรงจำถึงยาย

เมื่อแม่ตายขณะนั้นยังเล็กอยู่ ยังไม่เข้าใจว่าความตายเป็นอย่างไร พอยายตายจากไป จึงรู้ถึงความว้าเหว่ เสียใจ

แต่นี้ต่อไปจะไม่มียายที่เคยเล่าถึงอดีตเก่า ๆ ของยายสมัย ร. 5–ร. 6 ให้หลานฟังอีกต่อไปแล้ว ยายจากไปเหลือไว้แต่ความทรงจำที่ยายเคยเล่าให้หลานฟังเท่านั้น

กราบดวงวิญญาณของยายจงไปสู่สุคติเทอญ.

เข็ม

คิดถึงความหลัง

ถึงย่าจะล่วงลับไปแล้ว แต่เราหลาน ๆ ก็ยังระลึกถึงความดีและความเป็นคนมีอารมณ์ขันของย่าอยู่ในบางครั้ง ถึงย่าจะดุแต่ก็แฝงไว้ด้วยคำตักเตือน–สั่งสอนอยู่เสมอ ย่าได้อุ้มชูแป๊ะมาและชอบเรียกแป๊ะว่า "ตาแป๊ะขายขวด" เรียกอุ้ยว่า "ไอ้หรั่ง" ส่วนเล็กย่าจะเรียก "แม่เล็ก" จ้ะ

ถ้าแป๊ะ–อุ้ย-เล็กอาบน้ำให้ย่าได้ยิน ย่าจะบ่นว่าเจ้าสามคนมันอาบน้ำยังไงลดโครม ๆ ประกอบกับสมัยนั้นน้ำไม่ค่อยไหล ย่าจะบอกว่าอาบน้ำอย่างนั้นมันไม่หายร้อนหรอกต้องค่อย ๆ รดถึงจะเย็น พอเราโตขึ้นจึงรู้ว่าที่ย่าบอกนั้นเป็นจริง คือตอนอาบน้ำผ็กบัวนี่เองเพราะเราค่อย ๆ อาบไอตัวก็ระบายออกจนหมดจะเหลือแต่ความชุ่มฉ่ำและเย็นสบายไม่เหมือนกับรีบอาบเสร็จแล้วก็ร้อน เพราะไอตัวของเราเริ่มจะออกอีก

เราคิดถึงย่าทุกคน ย่าจากไปแล้วหลาน ๆ ขอให้ย่าจงไปจุติบนสวรรค์เถิด . . .

จาก

แป๊ะ - อุ้ย - เล็ก (อารัมภีร)

แม่ของลูก

แม่จ๋า- ตั้งแต่แม่ได้จากหนูไปเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2519 นั้น หนูมีความรู้สึกว่าได้สูญสิ้นพลังและหลักที่ใจหนูยึดเหนี่ยวมันหมดสิ้นจริง ๆ เมื่อพ่อเสียหนูยังเด็กความรู้สึกไม่เหมือนตอนแม่จากหนูไป แม่คงรู้ว่าหนูเสียใจเพียงไร หนูอยากจะนอนหลับไม่ตื่นเหมือนแม่หนูคิดว่าสบายดี แต่พอทำบุญครบ 50 วันแม่ผ่านไปใจหนูค่อยสงบลงและเอาหนังสือธรรมะ "มงคลสาร" ของหลวงพ่อวัดปากน้ำภาษีเจริญอ่าน หนูอ่านบ่อย ๆ ใจยิ่งสงบลงอีกและนึกถึงหน้าที่ ๆ ต้องเลี้ยงลูก เพราะลูก ๆ ยังเรียนหนังสือไม่จบยายน้องหญิงหลานที่แม่เลี้ยงมากับมืออายุเพิ่ง 14 ปี ถ้าหนูคิดสั้นหรือเป็นอะไรไปเขาจะอยู่อย่างไร หนูจึงพยายามข่มใจคิดว่าแม่อายุตั้ง 89 ปียังอยู่เป็นกำลังใจให้ลูก ๆ สมควรแก่เวลาและสังขารแม่จึงจากหนูและพี่ ๆ หลาน ๆ ไป ในชีวิตแม่ไม่เคยเจ็บป่วยให้หนูต้องเสียเงินรักษาเลย มาระยะ 2 ปีหลังแม่อ่อนเพลียมากจึงพาแม่ไปหาหมอ ก่อนแม่จะจากหนู

ไปแม่มีอาการปวดท้องและถ่ายเป็นเลือด หนูพาแม่ไปโรงพยาบาลนนทบุรีหมอให้เลือดและน้ำเกลือ อยู่ได้สองคืน แม่บอกอยากกลับบ้านหนูก็พาแม่กลับ หลังจากนั้นแม่อยู่กับหนูอีก 14 วันก็จากไปโดยอาการสงบ แม่จ๋า–แม่ไปสบายนะจ้ะ ขอกุศลผลบุญและกรรมดีที่แม่ได้ทำไว้ จงส่งแม่ขึ้นไปบนสรวงสวรรค์ ส่วนหนูคงจะตามแม่ไปในไม่ช้าเพราะเหนื่อยเหลือเกิน.

จากลูกของแม่

แอ๊ว (พิศพรรณ ชยางกูร)

คุณยายที่หลานรัก

ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2519 เวลาประมาณ 18.35 น. ณ บ้านของคุณแม่-คุณพ่อ (พิศพรรณ-ม.ร.ว. ไชยสุข ชยางกูร) เป็นวันที่คุณยายได้จากพวกลูก ๆ หลาน ๆ และทุก ๆ คนที่รักคุณยายไปอย่างไม่มีวันกลับ ก่อนที่คุณยายจะจากพวกเราไป คุณยายบ่นปวดท้องมากและได้ถ่ายอุจจาระออกมาเป็นเลือดเหนียว ๆ คุณแม่จึงได้พาคุณยายส่งโรงพยาบาลนนทบุรี พอคุณแม่กลับบ้านหลาน ๆ จึงถามว่าคุณยายเป็นอะไร คุณแม่บอกว่าคุณยายเป็นโรคลำไส้อักเสบ คุณยายรักษาตัวอยู่โรงพยาบาล 2 วันจึงกลับมาอยู่ที่บ้าน มีหนู-เปิ้ล-น้องหญิง ช่วยกันปรนนิบัติดูแลรับใช้รักษาพยาบาลคุณยาย คุณแม่คุณพ่อและลุงวรก็ช่วยผลัดกันดูแลคุณยาย พวกเราดูแลคุณยายจนถึงวาระสุดท้าย หลังจากออกจากโรงพยาบาลมาอยู่บ้าน 14 วัน คุณยายก็จากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับ หลาน ๆ ได้แต่เศร้าโศกเป็นอย่าง

ยิ่ง หลานขอให้คุณยายประสบสุขในสัมปรายภพตลอดกาลนาน หากชาติหน้ามีจริงก็ขอให้หลาน ๆ ทุกคนเกิดมาเป็นหลานของคุณยายตลอดไป.

ด้วยความเคารพรักและอาลัยอย่างยิ่ง

หนู (ม.ล. อภิชัย ชยางกูร)
เปิ้ล (ม.ล. พรรณพิมล ชยางกูร)
น้อง (ม.ล. อุบลวดี ชยางกูร)

ยาผีบอก

โดย แจ๋ว วรจักร

ตาของผมชื่อพลอย พลอำไพ เมื่อหนุ่ม ๆ รับราชการอยู่ในกรมหมอ ตั้งบ้านเรือนอยู่แถวกุฎีจีนเยื้องวัดกัลยาณมิตร ท่านมีเพื่อนเป็นทหารเรือแยะ แม่บอกว่ามีทหารเรือมากินนอนที่บ้านเสมอแล้วก็พูดคุยกันถึงเรื่องหยูกยา และมักจะเอาว่านเครื่องสมุนไพรที่เก็บได้จากเกาะต่าง ๆ มาให้ตาไว้ผสมยา เมื่อออกจากราชการแล้วตาก็ไปตั้งร้านหมอโบราณอยู่ที่อำเภอกระทุ่มแบน อยู่ในตลาดกระทุ่มแบนทีเดียวละ เดินจากอำเภอก็จะถึงร้านหมอพลอยก่อน แล้วจึงจะถึงบ้านขุนสุคนธวิทยศึกษากร รัฐมนตรีกระทรวงธรรมการ ในสมัยพระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นนายกรัฐมนตรี

ตาอายุยืนมากอยู่จนเกือบ 80 ปีจึงได้ลาโลกนี้ไป ตามีลูก 2 คน คนพี่เป็นชายชื่อพริ้ง คนน้องเป็นหญิงชื่อพิศ ลุงพริ้งสิ้นบุญไปก่อนแต่แม่ของผมอายุยืนมากขณะนี้เกือบ 82 ปีแล้วยังแข็งแรง แต่ก่อนแม่อยู่กับน้องสาวที่สี่แยกพิชัย

ต่อมาตึกรามบ้านช่องปลูกมากขึ้นแม่ก็บ่นไม่ชอบ บอกว่า มีตึกหลาย ๆ ชั้นปลูกบังมันร้อนเหลือเกิน อากาศมันสับสน เวลาเช้าก็สบายดี แต่เวลาเย็นตึกสูงๆ มันคายความร้อนจากแสงแดดร้อนรุ่มกลุ้มใจ ผมเลยไปรับแม่มาอยู่ที่บ้านกลางทุ่งบางกระสอ แม่บอกว่าสบายดีเหมือนกับบ้านนอกกลาย ๆ แม่จึงปลูกต้นไม้แล้วก็อ่านหนังสือไปตามประสา เช้าเย็นก็คอยดูเจ้าตุ่มเจ้าตุ้มหลานสาวไปตามเรื่องของย่าซึ่งเป็นคนโบราณกับหลานสาวซึ่งเป็นคนสมัยใหม่ ทะเลาะกันเถียงกันย่าจะชนะทุกทีเพราะย่าจะพูดว่า "เออ เอ็งเก่ง" ย่าพูดเท่านี้หลานสองคนมันก็หัวเราะยอมแพ้แล้วก็เข้ากอดย่า

เมื่อผมเด็ก ๆ แม่พาไปเยี่ยมตาปีละ 2 ครั้ง ไปกระทุ่มแบนครั้งกระโน้นต้องไปลงเรือนายเลิศที่ท่าน้ำราชวงศ์ เรียกว่าเรือเมล์ขาวทาสีขาวมีเครื่องหมายเหมือนรถเมล์ขาวปัจจุบันนี้ เรือเมล์วิ่งไปเข้าปากคลองบางหลวง ตอนนั้นสะพานพุทธกำลังสร้างมองดูมีช่างเอาเรือมาทอดสมอกลางแม่น้ำแล้วก็ส่องกล้อง เอาเชือกผูกลูกกลม ๆ หย่อนลงไปวัดระดับน้ำทำอย่างนั้นอยู่นานถึงได้หล่อเสาแกนสะพาน เรือเมล์ขาวไปสุดทางเอาประตูน้ำภาษีเจริญ ต้องขึ้นบกเดิน

ข้ามไปต่อเรือบริษัทสุพรรณพานิช ที่เอาชื่อตัวละครในเสภาขุนช้างขุนแผนมาเป็นชื่อเรือ เมื่อเด็กๆนั่งเรือชื่อต่างๆจนจำได้ พอดีที่บ้านตามีหนังสือเสภาขุนช้างขุนแผนอยู่ด้วยเลยขอยืมตาเอามาอ่านที่บ้านหน้าหลวงพ่อโตวัดอินทรวิหารจนจบเรื่องถึงได้เอาไปคืน

ร้านหมอพลอยที่กระทุ่มแบนชาวบ้านขึ้นมาก โดยเฉพาะชาวจีนที่อยู่ในตลาดและที่นอกอำเภอไปจนมหาชัย เย็นๆลงชาวบ้านจะอุ้มลูกหญิงชายไว้ผมจุกบ้างผมแกละบ้างมาให้ตากวาดยา ตานั่งกวาดคอเด็ก ๆ ตั้งแต่ 5 โมงเย็นไปจนหนึ่งทุ่มกว่า ๆ จึงได้หยุดแล้วถึงจะได้รับประทานอาหารค่ำ ผมไปเยี่ยมคราใดตามักจะเรียกให้ไปกวาดคอก่อนคนอื่นทุกทีไป ยาที่กวาดตาใส่เกลือนิดหน่อยเค็มปะแล่ม ๆ กวาดบ่อย ๆ เข้าก็อร่อยเหมือนกินลูกสมอเมืองจีนที่เจ๊กตะพายขายแล้วเบ๋าบี๋

เวลากลางวันหลังจากผมออกไปวิ่งเล่นจนเหนื่อยอ่อนแล้วกลับมากินน้ำพักผ่อน ตาก็จะเรียกให้ไปดูว่านและเครื่องสมุนไพรต่าง ๆ ตาจดใส่สมุดไว้บอกถึงสรรพคุณของว่านและสมุนไพรเหล่านั้น ตาบอกว่ารู้จักของที่มีค่าชีวิตไว้

เถิด ตาสอนให้รู้จักกินขิงอ่อน ขมิ้นขาวจิ้มน้ำพริก ของสองอย่างนี้กินประจำจะป้องกันโรคท้องอืดน้ำผึ้งเดือน 5 หาไว้กินประจำก่อนนอนทุกคืน ๆ ละ 1 ช้อน น้ำผึ้งจะทำประโยชน์ให้ตับไตไส้พุงม้ามมาก กินตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ จะป้องกันมิให้เกิดโรคริดสีดวงทวารน้ำผึ้งเป็นยาระบายอ่อน ๆ อยู่ในตัวแล้ว ผมกินมาตั้งแต่เด็กขณะนี้จะย่างเข้า 4 รอบแล้วก็ไม่เคยมีโรคดังกล่าวมาข้องแวะพักผ่อน

จนคุณประหยัด ศ. นาคะนาทหรือนายรำคาญ ซึ่งดื่มกินกันอย่างหนักหน่วงตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 สงบสมัยที่คุณประหยัดทำหนังสือสยามสมัย ไปทำหนังเรื่อง "น้ำลึก" กับหม่อมหลวงต้อย ชุมสาย แล้วก็ไปเป็นบรรณาธิการ "แสนสุข" ยุคแรก มาห่างกันก็เมื่อคุณประหยัดมาเป็นบรรณาธิการสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์นี่แหละ ถามผมอย่างแปลกใจว่า "ทำไมแจ๋วถึงไม่เป็นริดสีดวง" ซึ่งตอนนั้นผมก็ไม่รู้จะตอบคุณประหยัดยังไง เพราะกำลังเมาอย่างพอดิบพอดีเลยลืมคำสอนของตาพลอย

ตามีเพื่อนทหารเรือหลายคนจึงนิยมกรมหลวงชุมพรมาก เรียกสั้น ๆ ว่า "เจ้าพ่อ" แต่เพื่อนทหารเรือเขาเรียก

พระองค์ท่านว่า "เตี่ย" ตาจดยาของเจ้าพ่อไว้ขนานหนึ่งซึ่งก็ตรงกับที่ลูกศิษย์ลูกหาของเจ้าพ่อกรมหลวงชุมพรในปัจจุบันนี้บันทึกไว้ ยานี้ชีปะขาวมาบอกให้ที่ "พระตำหนักดำ" ชีปะขาวบอกไว้เป็นปริศนา

1. ยกขึ้นกาบินหนี
2. แหวกม่านธรณี
3. หนีสงสาร
4. ไปนิพพานไม่กลับ

เจ้าพ่อกรมหลวงชุมพรตีความหมายออกดังนี้

1. โคกกระสุน
2. แห้วหัวหมู
3. ขมิ้นอ้อน
4. ผักเสี้ยนผี

ชั่งให้หนักเท่า ๆ กันอย่างละ 1 บาทตำเข้าด้วยกันให้ละเอียดตากแห้งแล้วผสมกับน้ำผึ้ง ปั้นเป็นลูกกลอนเท่าเม็ดพุทรา เอาไว้กินก่อนนอนคืนละ 2 เม็ด อายุจะยืนดีแล...

เวลาตาคุยถึงเรื่องต่าง ๆ ตาจะคุยด้วยเสียงเนิบ ๆ พูดช้าชัดถ้อยชัดคำ ตาบอกว่า "ไอ้หนูเมื่อเอ็งโตเป็นหนุ่ม

แล้ว เอ็งอย่าลืมเข้าไปในวัดโพธิ์ ไปดูตามผนังศาลาราย รอบวัดที่จารึกว่าเป็นหมวดอนามัย มีรูปฤาษีทำท่าดัดตนนั่น มันของดีจริง ๆ ตากับเพื่อนเข้าไปจดมาลอกท่าทางดัดตนไว้ แต่ไม่หมด เพราะหลวงท่านยังห้ามอยู่ ตกไปสมัยเอ็งท่าน คงไม่ห้ามแล้ว เพราะฤาษีดัดตนนี้เป็นตำราทานซึ่งในหลวง รัชกาลที่ 3 ประสงค์ให้ทานแก่ราษฎรของพระองค์ ตาจด มาเฉพาะที่เห็นว่าจำเป็น มีท่าดัดตนแก้ขี้เกียจ, ดัดตนแก้ ลมในอกในเอว, ดัดตนแก้ขัดเอว, ดัดตนแก้ลมปวดศีรษะ, ดัดตนแก้ปวดท้อง, ดัดตนแก้เสมหะในลำคอ, ดัดตนแก้ลม ในแขน, ดัดตนแก้สะบักจม, ดัดตนแก้ลมทั่วสรรพางค์, ดัดตนแก้เข่าชาตาย, ดัดตนแก้แน่นหน้าอก, ดัดตนแก้ลม วิงเวียนศีรษะ, ดัดตนแก้โรคในอก, ดัดตนแก้ลมตะคริวมือ เท้า, ดัดตนแก้ลมจันฑฆาฏลมเข่าลมขา, ดัดตนแก้ลมปะกัง, ดัดตนแก้ลมชักปากเบี้ยว, ดัดตนดำรงกายอายุยืน ฯลฯ ทั้ง หมดมีถึง 79 ท่าดัดตน โตแล้วเอ็งไปจดเอาไว้แล้วค่อย ๆ ทำตามวันละเล็กละน้อย ร่างกายจะแข็งแรงสบายดี”

ผมโตแล้วผมก็ไปได้ตำราฤาษีดัดตนนี้มาจนได้จาก หอสมุดวชิรญาณ เขาพิมพ์แจกงานศพเหลือก็ขายเอารายได้

เข้าหอสมุดไป ผมทำวันละเล็กละน้อยมานานแล้ว ไม่เคยปวดเมื่อย มันเรื่อย ๆ ของมันเหมือนเรือเกลือพูดอย่างไม่คุยนะครับ ประดาโรงอาบนวด หมอนวดจะมือดียังไง? จะสาวสวยสดยังไง? ไม่ได้แอ้มอัฐผมเลย ก็มันไม่ปวดไม่เมื่อยจะต้องให้หมอนวดมาขยำร่างกายเราให้เกิดจั๊กจี้จั๊กเดียมทำไม?

ถึงวันพระตานุ่งขาวห่มขาว เช้าใส่บาตรพระแล้วก็เข้าสวดมนต์ในห้องพระ รับอาหารมื้อเพลมื้อเดียวจากนั้นก็นั่งสวดมนต์ไปจนเย็นค่ำมืด คืนนั้นตาสวดมนต์ทั้งคืนรุ่งขึ้นถึงจะออกจากห้องพระปฏิบัติภารกิจตามปกติ ตาบอกว่าถือศีลแปดทุกวันพระมานานแล้ว หากไอ้หนูเอ็งโตขึ้นถือศีลแปดได้มั่งก็จะดี พูดแล้วตามองหน้าแล้วก็ยิ้มๆ "หน้าตาอย่างเอ็งมันทะลึ่งอยู่หน่อยเห็นจะถือไม่ได้หรอก เอาแค่ศีลห้าก็ยังดีวะ" ผมก็พยายามถือศีลห้าตามคำสั่งของตา แต่ก็ถือได้เพียงศีลสามครึ่งเท่านั้นเอง ผมทำงานเกี่ยวกับบันเทิงธุรกิจ การติดต่องานสมัยนี้ใช้สุราอันว่าเหล้าเป็นสะพานของงานวันเกิด งานเลี้ยงฉลองหนังละครโทรทัศน์ เพลง ฯลฯ ต้องมีเหล้ายาปลาปิ้งเป็นแกนกลางศีลข้อสุราเมระยะมัชชะปะมาฯ ต้องเว้นไป

ส่วนข้อมุสาวาทาเวนั้นพยายามถือจริง ๆ แต่มันก็ให้คลาดเคลื่อนอยู่บ่อย ๆ เพื่อนฝูงเขานัดไปตรงเวลาบ้างไม่ตรงบ้าง จน "รพีพร" เขาตั้งนามไว้ว่า "เป็นผู้ตรงต่อเวลาในการผิดนัด" เรื่องนี้ขอให้เห็นใจเถิดงานก็มากเพื่อนก็แยะ ท่านผู้ใหญ่ที่จะต้องไปรับใช้เป็นเพื่อนในการกินเหล้าในการบันเทิง ในโอกาสทุกข์ ในโอกาสสุขก็มีหลายท่านเหลือเกิน ต้องเปลี่ยนไปรับใช้ท่านให้สม่ำเสมอ เวลานัดสำหรับเพื่อนฝูงจึงผิดพลาดอยู่บ่อย ๆ โดยไม่ได้ตั้งใจโกหกพกลมอะไรเลย

ศีลนอกจากนั้นผมถือได้เคร่งทั้งข้อปาณา อทินนาและกาเม ผมถือมาตั้งแต่ตาสอนทีเดียวครับ เขียนเรื่อง "ยาผีบอก" แล้วก็ให้คิดถึง "ตาพลอย พลอำไพ" จับใจขอให้วิญญาณของคุณตาจงสู่สุคติภพนิรันดรเถิด เจ้าประคุณ . . .

—จาก น.ส.พ. "ฟ้าเมืองไทย" คอลัมน์ 'แจ๋ว เจอผี' ปีที่ 1 ฉบับที่ 23 หน้าที่ 18, 51, 52.

พระธรรมเทศนา

โดย

พระภาวนาโกศลเถร
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ธนบุรี

เทศน์เรื่อง "พระพุทธเจ้าบังเกิดขึ้นเป็นเหตุให้เกิดสุข"
เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2497

นโม ฯลฯ

สุโข พุทฺธานุปฺปาโท สุขา สทฺธมฺมเทศนา สุขา สงฺฆสฺสสามคฺคี สมคฺคานํ ตโปสุโข ติฯ

ณะบัดนี้อาตมาภาพจะได้แสดงธรรมิกถา แก้ด้วยพระพุทธเจ้าบังเกิดขึ้นเป็นเหตุให้เกิดสุข พระองค์ทรงแสดงธรรมเทศนาก็เป็นเหตุให้เกิดสุข ธรรมเทศนาของพระองค์ได้สำเร็จแก่พุทธบริษัทปรากฏชัด ท่านผู้สำเร็จด้วยเทศนานี้รวมเข้าเป็นหมวดหมู่ ที่เกิดสุขก็เกิดจากความพร้อมเพรียงซึ่งกันและกัน ความสุขเป็นตัปปธรรมของความพร้อม-เพรียงโดยแท้ในกระแสเทศนานี้ ออกจากพระโอษฐ์ของ

พระบรมศาสดา พระองค์ได้บรรลุพุทธการกธรรมสมมาตร ปรารถนา จึงได้ทรงเทศนาวางเนตติแบบแผนเห็นสุภาว ปานฉะนี้ ก็บัดนี้เราท่านทั้งหลายที่เป็นภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา จะพึงได้ฟังพระธรรมเทศนาเรื่องพุทธ ปัญญาปรากฏต่อไปบัดนี้

สุโข พุทฺธานุปฺปาโท ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธ เจ้าเป็นสุข สุขา สทฺธมฺม.ทศนา การแสดงพระสัทธรรม ของพระองค์เป็นสุข สุขา สงฺฆสฺสสามคฺคี ความพร้อม-เพรียงของหมู่เป็นสุข สมคฺคานํ ตโปสุโข สุขเป็นตัปป ธรรมของความพร้อมเพรียงทั้งหลาย ธรรม 4 ข้อนี้ เป็น ตำรับตำราที่เราท่านทั้งหลายจะได้ประพฤติปฏิบัติตามพระ บรมศาสดา ในข้อนี้ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็น สุขนั้น เป็นไฉน? พระจอมไตรแสวงหาพุทธการกธรรม ตั้งแต่ละราชสมบัติคือเมืองกบิลพัสดุ์ออกบำเพ็ญทุกกรกิริยา ถ้วนหกพระพรรษา ได้บรรลุเป็นพระพุทธเจ้าใต้ควงไม้ ศรีมหาโพธิ์ ที่ได้บรรลุความเป็นพระพุทธเจ้านั้น พระพุทธ เจ้ามีความรู้เห็นความเห็นแปลกออกไปอย่างไร? เมื่อพระ-องค์ได้ไปศึกษาในสำนักอาฬารดาบส และอุทกดาบส

พระองค์ได้บรรลุญาณที่ 1 ญาณที่ 2 ญาณที่ 3 ญาณที่ 4 ญาณที่ 5 ญาณที่ 6 ญาณที่ 7 ญาณที่ 8 รูปญาณ 4 อรูปญาณ 4 เรียกว่าสมาบัติ 8 นั้นพระองค์ทรงทราบรู้จักกายรูปพรหมทั้งหยาบทั้งละเอียด แต่ว่าเมื่อได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าใต้ควงไม้ศรีมหาโพธิ์นั้น ท่านเป็นผู้รู้พิเศษขึ้น เมื่อได้รู้จักกายธรรมทั้งหยาบทั้งละเอียดเป็นชั้น ๆขึ้นไป แต่พอรู้จักกายธรรมทั้งหยาบทั้งละเอียดแล้ว ความรู้ความเห็นผิดกับกายรูปพรหม อรูปพรหมทั้งหยาบทั้งละเอียด ยิ่งละเอียดหนักเข้า ยิ่งเห็นไกลหนักขึ้น เห็นลึกซึ้งหนักขึ้น ไม่มีกายใดกายหนึ่งเข้าไปถึงกายธรรม ธรรมกายเมื่อเกิดขึ้นแล้วในปฐมยามเบื้องต้น พระองค์ก็บรรลุ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ด้วยตาธรรมกาย ด้วยญาณธรรมกาย เห็นความจุติและปฏิสนธิ เห็นความบังเกิดขึ้นของตัวเอง กายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียดทั้งแปดกายเห็นตลอด เห็นชาติเดียวหรือ? เห็นนักชาติไม่ไหว เห็นเอนกชาติเห็นตลอด เห็นด้วยตาธรรมกายรู้ด้วยญาณธรรมกาย ทั้งหยาบทั้งละเอียด

เห็นชัดๆ นี่ยามต้น ยามที่สองพระองค์ได้บรรลุเป็นลำดับขึ้นไป เข้าถึงกายธรรมที่เป็นโสดา สกิทาคาทั้งหยาบทั้งละเอียดเป็นลำดับขึ้นไป เข้าถึงกายธรรมที่เป็นโสดา สกิทาคาทั้งหยาบทั้งละเอียด พระองค์รู้ละเมียดละไมเข้าไปอีก จุตูปปาตญาณ ญาณเครื่องปฏิสนธิของสัตว์ในโลกไปเกิดมาเกิดเหมือนกับคนยืนอยู่ในฝั่งแม่น้ำนที น้ำใสสอาดเป็นอันดี ปลาจะว่ายไปในทิศเหนือทิศใต้ ก็ปรากฏด้วยตาของบุคคลผู้ที่ยืนอยู่ที่ฝั่งแม่น้ำนั้น เห็นปรากฏชัดตาธรรมกายโสดา โสดาละเอียด สกิทาคา สกิทาคาละเอียด อนาคาอนาคาละเอียด เห็นปรากฏชัดอยู่ที่ปฏิสนธิของสัตว์ปรากฏหมด ไปเกิดมาเกิด เกิดจากสัตว์พวกนี้ ตายจากสัตว์พวกนี้ ไปเกิดเป็นสัตว์พวกโน้นก็เห็นปรากฏ เกิดจากสัตว์พวกโน้น ตายจากสัตว์พวกโน้น ไปเกิดเป็นสัตว์พวกโน้น ไปเกิดเป็นกายมนุษย์ กายทิพย์ กายรูปพรหม อรูปพรหม เห็นปรากฏชัด เห็นเหมือนปลาว่ายน้ำดังนี้ ผลุดจากนี้ลงดำน้ำไปเห็นตัวว่ายเรื่อยไป ไปผลุดขึ้นโน่นก็เห็นปรากฏ หรือดำจากโน่นไปผลุดขึ้นที่โน่นก็เห็นปรากฏ เห็นหมดทุกสกลกายของปลานั้น ในน้ำนั้นเห็นปรากฏหมด อย่างนี้เรียกว่า

จุตูปปาตญาณ รู้จักปฏิสนธิของสัตว์อื่นแต่ว่ายังไม่ถึงอาสวักขยญาณ พอเข้าปัจฉิมยาม ยามท้ายของพระองค์ได้บรรลุอรหัตตูปนิสสัย ได้บรรลุเป็นพระอรหัตต์ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทประหารถึงวิราคธาตุวิราคธรรมหมดรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุจธัจจะ อวิชาเข้าถึงวิชาแท้ ๆ เข้าถึงวิชาวิมุตติแท้ ๆ เรียกว่าวิชาวิมุตติหลุดจากอาสวะนั้นตลอดถึงอวิชา เมื่อได้บรรลุโพธิญาณเป็นพระอรหัตต์ตัดกิเลสเป็นสมุจ.ฉทประหารดังนี้แล้ว พระองค์ก็รู้ตลอดเห็นตลอดว่าสุขจริงสบายจริง พอเป็นพระอรหัตต์ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทประหารแล้ว สุขจริง สบายจริง นี่เป็นฐานที่ 1 ของสัตต์มหาปฐาน 7 แห่ง ในสถานที่ใกล้เคียงกันเหล่านั้น ได้ทรงเสวยวิมุตติสุขแห่งละ 7 วัน รวม 49 วัน คือได้ตรวจตราเสียหมดทีเดียวที่ได้เป็นพระพุทธเจ้าได้ด้วยธรรมอะไร พระ-องค์ทรงตรวจตลอด ทรงตรวจตลอดแล้ว อยู่ที่อัชชะปาลนิโครธต้นไทรนั้น จะไปโปรดสัตว์นึกถึงอาฬารดาบส อุทกดาบส ทราบว่าทิวงคตเสียแล้วทรงเปล่งวาจาว่าฉิบหายใหญ่ ท่านดาบสทั้งสองนี้ มีอีกกายเดียวเท่านั้นก็จะบรรลุถึงกายธรรมอย่างตถาคตอย่างนี้ นี่เธอทิวงคตเสียแล้ว จะ

ไปเสวยความสุขอยู่ในแนวสัญญายตนะนั้นแปดหมื่นสี่พัน มหากัลป์ นี่เกิดฉิบหายใหญ่อย่างนี้ ทำไมจะแก้ตัวได้เล่า เป็นสุขอยู่อย่างนั้น พระพุทธเจ้ามาตรัสในโลกนับไม่ไหวก็ไม่มาพบพระพุทธเจ้ารับความสุขอยู่อย่างนั้น ไม่เอาใจใส่ในเรื่องเหล่านี้ เพลินสุขเสีย ม้วนอนหลับเสีย เมื่อเป็นเช่นนั้นพระองค์ก็สอดส่องพระญาณต่อไป จะไปโปรดใครอีกต่อไป พระปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 ตามเรามานาน เขาตามเรามานานเราจะต้องไปสงเคราะห์เขาให้เขารู้เห็นเหมือนอย่างเราบ้าง เราจะเดินไปหรือจะเหาะไป หรือดำเนินไปประ-เพณีของพระพุทธเจ้าในปางก่อนไปอย่างไร ไปโปรดสัตว์เมื่อได้ตรัสรู้แล้ว นี่ไปโปรดครั้งแรกก็เห็นว่าทุก ๆ พระองค์มาในอดีตล่วงแล้วเท่าไร ปัจจุบันนี้ก็ดี อนาคตก็ดี เป็นประโยชน์ทางไหนท่านก็ไปทางนั้น ถ้าจะเป็นประโยชน์แก่ท่านด้วย เหาะเหินเดินอากาศไปโปรดถ้าจะดำดินไปโปรดท่านก็ทรงดำดินไปโปรด ถ้าจะดำเนินไปด้วยย่างพระบาทไปโปรด ท่านก็ทรงดำเนินไปด้วยย่างพระบาท บัดนี้เป็นโอกาสที่จะไปอย่างไร อ้อ! เป็นประโยชน์ที่จะดำเนินไปด้วยย่างพระบาท จะไปพบอาชีวกปัจฉิมสาวกของเรา จะได้

สำเร็จมรรคผลตอนเมื่อเราจะเสด็จดับขันธ์ปรินิพพานโน้น เห็นชัด ๆ ก็ทรงดำเนินไปเป็นลำดับ ไปถึงท่ามกลางมรรค มรรคาไปพบอาชีวกเข้าจริง ๆ อาชีวกเมื่อเห็นพระศาสดา ก็แปลกประหลาดใจรัศมีพุ่งพล่านไปทั่วทั้งเนื้อตัว ฉัพพรรณรังสีสว่างไสวน่าเลื่อมใสน่าไหว้น่าบูชานัก เข้าไปใกล้ ๆ ถามว่า โภ ปุริส ดูก่อนบุรุษผู้เจริญ ท่านเป็นใคร ใครเป็นศาสดาของท่าน สั่งสอนท่านให้ได้เป็นพระพุทธเจ้าดังนี้ พระองค์ทรงรับสั่งว่า ใครจะเป็นศาสดาเราไม่มี เราเป็นสยัมภูผู้รู้เอง สั่นศีรษะกรอกหน้าไม่เชื่อหลีกไป ถึงอย่างนั้นก็ขึ้นในใจเสมอว่า ไปพบมนุษย์อัศจรรย์นักแต่ว่าไม่รู้จักว่าเป็นพระพุทธเจ้า ต่อจากนั้นพระองค์ก็ทรงเสด็จไปเป็นลำดับ ไปถึงอิสิปตนมฤคทายวันพระปัญจวัคคีย์ เห็นพระศาสดาแต่ไกลว่าเราจะไม่ไหว้ไม่บูชา ไม่เคารพละ เธอคลายความเพียรเวียนมาเป็นคนเลวแล้วจะดีไม่ได้ จะรู้ความจริงไม่ได้ ครั้นพอพระองค์เสด็จเข้าไปใกล้ มีความเกรงพระทัย ต่างคนต่างขลุกขลักช่วยกันตั้งโน่นตั้งนี่เข้า บ้างก็ตักน้ำ บ้างก็หาภาชนะ บ้างก็วางผ้าเช็ดเท้าไว้บ้าง ปูอาสนะให้บ้าง วางอาสนะไว้หน้าที่นั่ง

บ้าง สุดแต่การต้อนรับในครั้งนั้น ที่พระองค์ทรงโปรดพระปัญจวัคคีย์ในครั้งนั้น ด้วยพระธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ก็ทรงแสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตร โปรดท่านปัญจวัคคีย์ทั้งห้านั้น พระปัญจวัคคีย์ทั้งห้าได้ฟังพระธรรมเทศนานี้ตอนหนึ่ง เป็นตอนต้น สุโข พุทธานมุปฺปโท ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าได้รับความสุขจริง ๆ เสวยความสุขอยู่สี่สิบเก้าวัน ในที่มหาปัฏฐานนั้น สุขเสียจริง ๆ คราวจะโปรดสัตว์ สุขา ธรรมเทศนาโปรดสัตว์ให้ได้รับความสุขต่อไป แสดงธรรมให้พระปัญจวัคคีย์ฟังว่า เทฺว เม ภิกฺขเว อนฺตา ปพฺพชิเตน นเสวิตพฺพา ว่า ดูกรฤษีปัญจวัคคีย์ทั้งห้า ที่สุดทั้งสองอันบรรพชิตไม่ควรเสพ กามสุขลฺลิกานุโยค ยินดีอยู่กับกาม รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นี่เป็นที่สุดอันหนึ่ง อตฺตกิลมถา นุโยค ยินดีในการปฏิบัติทรมานร่างกาย ผิดธรรม ผิดวินัยไม่ได้บรรลุมรรคผล เป็นทางไปของปุถุชนอันมีกิเลสหนา ไม่ใช่ทางไปของพระอริยบุคคลผู้มีกิเลสบาง เพราะฉะนั้นทางทั้งสองนั้นบรรพชิตไม่ควรเสพ ข้อปฏิบัติเป็นกลางไม่เข้าไปใกล้ทางนั้น ข้อปฏิบัติเป็นกลางเป็นไฉน คือเห็นชอบ ดำริ

ชอบ กล่าววาจาชอบ เพียรชอบ ประพฤติชอบ การงานชอบ เลี้ยงชอบ ตั้งใจไว้ชอบประกอบด้วยองค์แปดประการ ย่อลงไปเป็น ศีล สมาธิ ปัญญา นี่แหละบรรพชิตควรเสพ เราได้ดำเนินมาแล้ว ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งปรากฏอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ใสบริสุทธิ์ขนาดดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ บริสุทธิ์สนิทเป็นอันดีพอเข้าถึงดวงศีลได้แล้ว กลางดวงศีลมีดวงสมาธิ กลางดวงสมาธิมีดวงปัญญากลางดวงปัญญามีดวงวิมุตติ กลางดวงวิมุตติมีดวงวิมุตติญาณทัสสน พระองค์ก็ทรงแสดงตามที่พระองค์ได้ทรงบรรลุมาแล้ว ตามความจริงทีเดียว พระปัญจวัคคีย์ก็เห็นตามด้วย ตามเทศนานั้นเป็นลำดับไป พระองค์ทรงแสดงเสด็จลงไปแล้วในหนทางเป็นกลางและทรงแสดงธรรมทั้งสี่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์ เหตุเกิดทุกข์ความดับทุกข์ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์ แสดงโดยสัจจญาณ กิจจญาณ กตญาณ สัจจญาณ ทุกข์เป็นของจริงควรกำหนดรู้ได้ กำหนดรู้แล้ว สมุทัยเป็นเหตุให้เกิดทุกข์จริง ควรละได้ ละแล้ว นิโรธเป็นของจริง ควรทำให้แจ้งได้ ทำแล้วมรรคเข้าถึงความดับ

ทุกข์ เป็นของจริงควรเจริญได้ เจริญแล้วเมื่อจบพระธรรมเทศนาลงในครั้งนั้นพระอัญญาโกญฑัญญได้ประกาศในที่ต่อหน้านั้นว่า ยํ กิญจิ สมุทยธมฺมํ สพฺพนตํ นิโรธะมฺมํ สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีความเกิดขึ้น สิ่งทั้งปวงนั้นก็มีความดับไป เห็นเกิดกับดับหมดทั้งสกลโลกตัวเองก็มีเกิดดับ ๆ เมื่อเห็นความจริงเกิดดับดังนี้แล้วเห็นหมดทั้งสกลร่างกาย กายมนุษย์ก็เกิดดับ กายมนุษย์ละเอียดก็เกิดดับ กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียดก็เกิดดับ กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียดก็เกิดดับ กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียดก็เกิดดับ เห็นปรากฏชัดก็บรรลุธรรมกายเหมือนกัน บรรลุเข้าถึงธรรมกายเป็นโคตรภูยังไม่ถึงพระโสดา โครตภูบุคคลมีตาเห็นเหมือนพระองค์แล้ว คราวนี้ใน บุพเพนิวาสานุสสติญาณเห็นเหมือนกันแล้วพระองค์ก็ได้ทรงแสดงเป็นลำดับไปให้พระปัญจวัคคีย์อัญญาโกญฑัญญได้เห็นเป็นลำดับขึ้นไป ได้บรรลุโสดาทั้งกายหยาบกายละเอียด ทั้งมรรคทั้งผลสกิทาคาทั้งมรรคทั้งผล จนกระทั่งบรรลุถึงอรหัตต์ผลได้มรรคผลรู้จักพระพุทธเจ้าทีเดียว พระอัญญาโกญฑัญญได้รับความสุขเป็นล้นพ้น ตั้งแต่ได้เข้าถึงธรรมกาย ก็ได้รับความสุข

เป็นล้นพ้นเป็นลำดับขึ้นไป พอหมดกิเลสเป็นสมุจเฉทประหาร แล้วก็เหมือนพระศาสดาจารย์ เป็นพระอรหัตต์สัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านเป็นพระอรหัตต์มาก่อน ท่านเป็นก่อนนั่นแหละเรียกว่าพระพุทธเจ้า พระอรหัตต์ ทีหลังก็เป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกันเรียกว่าสาวกพุทธเจ้า ท่านผู้รู้เองเห็นเองเป็นสัพพัญญูพุทธ นี่ถูกท่านผู้รู้เองเห็นเอง สั่งสอนเข้าเรียกว่าสาวกพุทธ เป็นแบบเดียวกัน ธรรมกายแบบเดียวกัน ไม่คลาดเคลื่อนกันเลยทีเดียว พระอัญญโกญฑัญญได้บรรลุแล้วก็ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ อัสสชิได้บรรลุตามเป็นลำดับไป ทั้งห้าได้อรหัตต์ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทประหาร เป็นสาวกพระพุทธเจ้าไล่ ๆ กัน นี่ท่านได้บรรลุแค่นี้จะเป็นสุขแค่ไหน สุขา สทฺธมฺมเทศนา ธรรมเทศนาของพระองค์ทำให้สัตว์โลกเป็นสุข อย่างนี้เป็นสุขเหมือนพระองค์ได้อย่างนี้ เพราะได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระองค์ เมื่อทรงแสดงเช่นนั้นแล้ว พอโปรดพระอัญญาโกญฑัญญแล้ว โปรดปัญจวัคคีย์แล้ว ก็โปรดพระยสห้าสิบห้า ภัททิยะราชกุมาร 30 ชฎิลสามพี่น้องมีบริวาร 1000 ทรงแสดงเทศนาปาฏิหารย์ตั้ง 200 กว่าอย่าง ชฎิล

ยอมจำนน ยอมเป็นศิษย์พระบรมศาสดา ให้ลอยบริขารลงแม่น้ำ แล้วบวชเสียในธรรมวินัยของพระศาสดา แล้วพาไปเมืองราชคฤห์พร้อมกัน 1003 รูป ไปเมืองราชคฤห์ พระเจ้าพิมพิสารเห็นเข้า ราชบริพารของพระเจ้าพิมพิสารเห็นเข้าตลึงพรึงเพริดตกอกตกใจ โอ นี่พระสมณโคดมจะเป็นศิษย์ของอุรุเวลกัสสปหรืออุรุเวลกัสสปจะเป็นศิษย์ของสมณโคดม ใครจะเป็นศิษย์ของใครหนอนี่หนอ ทั้งในใจไม่ตกลงใจ พระองค์ทรงทราบอัธยาศัยของราชบริพารทั้งหลายเหล่านั้น พระเจ้าพิมพิสารยังสงสัยเหมือนกัน ก่อนที่จะเทศนาโปรดพระเจ้าพิมพิสาร ให้ปุราณชฎิลภิกษุนั้นกราบพระบรมพระศาสดา ประกาศตนว่าเป็นพระศาสดาของเรา เราเป็นสาวกของสมณโคดม พระสมณโคดมเป็นศาสดาของเรา ประกาศ 3 ครั้งแล้วเหาะไปในอากาศขนาดเจ็ดชั่วลำตาล แล้วก็ลงมากราบพระศาสดาอีก 3 ครั้ง ประกาศอีกว่า ว่าเราเป็นสาวกของสมณโคดม พระสมณโคดมเป็นศาสดาของเรา 3 ครั้ง แล้วเหาะขึ้นไปในอากาศเจ็ดชั่วลำตาลอีก แล้วลงมากราบพระศาสดาอีก 2 ครั้ง พอครบ 3 ครั้ง ราชบริพาร 12 นหุต มีพระเจ้าพิมพิสารเป็นประธาน

กราบพระศาสดาจาริย์ดุจเดียวกัน ยอมหมดเมืองราชคฤห์ ด้วยธรรมเทศนาของพระองค์ สงเคราะห์ชฎิลแล้ว ทรงสงเคราะห์ราชบริพารของพระเจ้าพิมพิสาร ตรัสเทศนาจบลงเท่านั้น ราชบริพารของพระเจ้าพิมพิสาร 12 นหุต มีพระเจ้าพิมพิสารเป็นประธานได้สำเร็จมรรคผลเหลือนหุตเดียวตั้งอยู่ในไตรสรณาคมนอกนั้นได้สำเร็จมรรคผล ที่ตั้งอยู่ในไตรสรณาคมก็มีธรรมกาย พุทธรตน ธรรมรตน สังฆรตน ยังเป็นโคตรภู ยังไม่เป็นพระโสดา ทั้งประเทศเป็นสุขหมด นี่ก็ด้วยพระธรรมเทศนาของพระศาสดาให้เกิดสุขจริง อย่างนี้ เป็นสุขจริง ๆ อย่างนี้ เมื่อเป็นสุขจริงๆ อย่างนี้แล้วไม่ใช่แต่เท่านั้น ทรงตรัสเทศนาเป็นลำดับไปจนถึงพระเจ้าสิริสุทโธทนะให้อำมาตย์ไปเชื้อเชิญพระศาสดามาเมืองกบิลพัสดุ์ตามเดิมให้มาในชาติภูมิของพระองค์ ส่งอำมาตย์ไปเป็นชั้น ๆ กว่าจะได้สี่สิบกว่าชั้น ชั้นละพัน ๆ ส่งไปถึงพระศาสดาบวชเสียหมดไม่กลับมาเลย แก้ไขจนกระทั่งเอาอำมาตย์ที่ฉลาด ๆ ที่จะพาพระศาสดากลับมาได้ ได้อำมาตย์ที่ฉลาดสมควรก็ส่งไป พอสมควรแล้วก็อาราธนาพระศาสดาเสด็จมาเมืองกบิลพัสดุ์ได้มาเมืองกบิลพัสดุ์

พระญาติทั้งหลายมีทิษฐิในพระองค์ว่าพระองค์เป็นเด็กยังหนุ่มอยู่ เป็นเด็กคราวลูกคราวหลานจะนมัสการนั้นไม่สมควร มานั่งนิ่งเฉยอยู่ก็มี มาทำกิริยามารยาทต่าง ๆ กันให้ลูกหลานขึ้นหน้าบ้าง ตัวอยู่หลังไม่กล้านมัสการ เพราะถือทิษฐิมานะมากกษัตริย์ในยุคโน้น พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นพระญาติกัน ยังไม่เคารพเราในตถาคต ควรกระทำเช่นไรทรงเหาะไปในอากาศเดินจงกรมแล้วทรงเทศนา ทรงกระทำยมกปฏิหารย์ ทรมานพระญาติทั้งหลายเหล่านั้นเห็นว่าพระศาสดาเป็นมหัศจรรย์เช่นนั้น พระเจ้าสิริสุโธทนะยกพระหัตถ์ขึ้นนมัสการ พระญาติทั้งหลายก็พร้อมกันนมัสการพระองค์ พระองค์ก็เสด็จกลับลงมา ฝนโบกขรพัสต์ตกเป็นมหัศจรรย์เป็นน้ำสีแดง แต่ว่าไม่เปียกใครเลย เหมือนอยู่ในร่ม ใครจะต้องการให้เปียกก็เปียกชุ่มโชกไปหมดตามชอบใจ ตกแล้วไม่เปื้อนบนพื้นแผ่นดินไหลลงไปใต้พื้นแผ่นดินหมด ก่อนไม่ปรากฏเป็นมหัศจรรย์เขาเรียกว่าฝนโบกขรพัสต์ บังเกิดขึ้นในครั้งนั้น ก็ด้วยพุทธานุภาพของพระองค์ พระองค์ทรงตรัสเทศนาโปรดสัตว์อยู่สี่สิบห้าพรรษา สัตว์ผู้ใดได้รับพระธรรมเทศนา

ของพระศาสดาแล้วเป็นมหัศจรรย์ความร่มเย็นเป็นสุข เหลือที่จะพรรณา ในระหว่างที่พระองค์ทรงตรัสเทศนาอยู่ มีลูกสาวเศรษฐีไปอยู่ร่วมด้วยสามี บิดามารดาเอาไปรักษา อยู่บนปราสาทเจ็ดชั้น มีสมบัติมาก แต่ว่าเปลี่ยวเต็มที่แก ทนไม่ไหว แกตามนายพรานไพรไปในป่า ก็ไปอยู่กับคนป่า พอมีบุตรขึ้นมาก็คิดถึงความที่คลอดจากมารดาออกมารอด มาได้ เกิดประสงค์จะไปบ้านมารดา ให้มารดาอุปถัมภ์ค้ำชู มาได้ครึ่งทาง อ้าวลูกได้คลอดเสียแล้ว สามีภรรยา ก็พากันกลับไป นี่คนที่หนึ่ง คนที่สองก็เป็นเช่นนั้นอีก ไปไม่ถึงครึ่งทางก็คลอดเสียอีก คลอดคราวนี้เป็นอัศจรรย์นัก กำลังลูกจะคลอด ฝนพายุก็เกิดยกใหญ่เป็นมหัศจรรย์นัก มหาเมฆตั้งขึ้นยังฝนให้ตกใหญ่ทีเดียว ฝนก็ตกใหญ่ ลูกมันก็จะคลอด สามีก็ไปหาใบไม้มา เพื่อจะแก้ไขป้องกัน ภรรยาให้ได้รับความสุขไม่ให้เปียกฝน ไปที่ข้างจอมปลวก งูเห่ากัดตายเสียอีกแล้ว ไอ้นี่ก็ลูกเล็กคนหนึ่งจูงไว้ ลูกคลอดใหม่ ๆ นั่นก็อีกคนหนึ่ง ทำไงกันละฝนก็ตกจั๊ก ๆ ลงมาให้สนุกสนานนักคราวนี้ พอคลอดเรียบร้อยแล้ว ฝนเงียบเรียบร้อยแล้ว ไปดูสามีตายเสียแล้วจะทำอย่างไร

เอาใบไม้มาสะ ๆ ไว้ตามเรื่องมัน นั่นก็ลูกอ่อนออกใหม่ ๆ ไปถึงแม่น้ำเข้าทำอย่างไรล่ะ แม่ก็อุ้มลูกจูงลูกขลุกขลัก ไปอย่างนั้นแล้วจะข้ามแม่น้ำได้อย่างไร ไม่มีเรือข้าม จะว่ายข้ามไปเอาลูกคนเล็กไปไว้ฝั่งโน้นก่อน ส่วนลูกคนโต เอาไว้ฝั่งนี้ ลูกคนเล็กตัวแดง ๆ ออกใหม่ ๆ นกเหยี่ยว บินมาเห็น นึกว่าชิ้นเนื้อมันก็จะจิกกิน มันก็จะโฉบ ลูกคนเล็กเอาไป แม่อยู่กลางแม่น้ำยกมือขึ้นตบเพื่อจะให้ นกตกใจ แต่ลูกคนโตข้างนั้นนึกว่าแม่เรียก เด็กก็เดิน ลงไปในน้ำ ถูกกระแสน้ำพัดเอาลูกคนโตตายเสียแล้ว ลูกข้างโน้นก็เหยี่ยวโฉบเอาไปเหลือแต่ตัวคนเดียวก็เดินทาง ต่อไปอีก จนถึงตำบลที่ตัวอยู่ครั้งก่อนนั้น ได้ทราบว่า บิดามารดาตายเสียแล้ว เอาละคราวนี้มันทุกข์เหลือทน ผ้านุ่งก็ไม่มีถึงกับเป็นบ้าผ้านุ่งไม่มีติดกายเดินล่อนจ้อนอยู่ ครั้งนั้นพระศาสดากำลังเทศนาอยู่ นางได้ไปสู่ชาติภูมิ ของตน เดินทะเล่อทะล่าเปลือยกายเข้าไป ไม่มีใครจะว่า กระไรเฉยกันอยู่นางก็เข้าไปในพุทธบริษัทนั้น ครั้นได้ฟัง พระธรรมเทศนาก็นั่งลงพอฟังไปก็ได้บรรลุมรรคผล มีความละอายบุรุษที่อยู่ใกล้เขาสงสารเอาผ้าขาวม้าส่งให้

นางก็นุ่ง ได้มรรคผลในขณะนั้น เทศนาของพระศาสดา เป็นมหัศจรรย์อย่างนี้ สัตว์นั้นได้รับความทุกข์เหลือทน หมดจากความทุกข์เป็นสุขทีเดียว ได้ชื่อว่าสุขา ธมฺมเทศนา ธรรมเทศนาเป็นสุขจริง ๆ อย่างนี้ เหมือนพวกเรานี้ ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา เมื่อได้ฟังธรรมเทศนาแล้ว ให้เข้าเนื้อเข้าใจเสียจะได้มีความสุข นี่ สุขา ธมฺมเทศนา แสดงพระธรรมเป็นสุขอย่างนี้ สุขา สงฺฆสฺสามคฺคี ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุข ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุขเป็นไฉน ? หมู่ของพระพุทธเจ้ามีเท่าใดได้มรรคผลมีเท่าใด เป็นพวกเดียวหมู่เดียวน้ำหนึ่งใจเดียว พูดเป็นคนเดียวกันไม่ขัดแย้งกันเลยคนหนึ่งพูดคนหนึ่งก็ฟังจะถูกผิดอย่างไรก็ช่าง ไม่มีการขัดกัน พร้อมเพรียงกันมา พร้อมเพรียงกันไปพร้อมเพรียงกันนั่งลุกละม้ายคล้ายกัน พร้อมเพรียงกันอย่างนี้เป็นสุขเหลือสุขทีเดียว ในหมู่พระสงฆ์อย่างนั้นอยู่สักกี่ร้อยกี่พันกี่หมื่นกี่แสนก็ช่าง ไม่ได้กระทบกระเทือนกันเลยเป็นสุขแท้ ๆ นี่ท่านได้มรรคผลแล้วเป็นสุขอย่างนี้ความพร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุข ไม่ใช่แต่พระอริยบุคคลหมู่ของปุถุชนนั้นแหละถ้าพร้อมเพรียงกัน

เข้าเวลาใดจะเป็นปุถุชนก็เป็นสุข จะเป็นโคตรภูบุคคลก็เป็นสุขจะเป็นโสดาบันก็เป็นสุข สกิทาคา อนาคาก็เป็นสุขทั้งนั้นขอให้พร้อมเพรียงกันเท่านั้นความ พร้อมเพรียงของหมู่เป็นสุขไม่เป็นทุกข์นี้เป็นตัวสำคัญ บ้าน ๆ หนึ่งถ้าพร้อมเพรียงกันทั้งบ้านแล้วเป็นสุข วันหนึ่งถ้าพร้อมเพรียงกันทั้งหมู่ละก็เป็นสุข แต่ว่าความไม่พร้อมเพรียงกันนั้นละเป็นข้อสำคัญนัก ทำอะไรไม่ว่าตามกันทำอะไรขัดกันแย้งกันเสีย ถ้าว่าตามกันแล้วมันก็เป็นสุขจริงๆ สุข สงฺฆสฺสามคฺคี ความพร้อมเพรียงเป็นสุข ความไม่พร้อมเพรียงไม่เป็นสุข เป็นทุกข์ สมคฺคานํ ตโปสุโข ความสุขเป็นตัปปธรรมของความพร้อมเพรียงกัน เวลาใดความพร้อมเพรียงเป็นเหตุให้เกิดสุขสำคัญเป็นเครื่องแผดเผากำจัดซึ่งความไม่พร้อมเพรียงได้โดยฉับพลัน เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เป็นสุขเป็นยอดของสุขทีเดียว อยู่ที่ความพร้อมเพรียงภิกษุมีความพร้อมเพรียงกัน ภิกษุหมู่นั้นก็เป็นสุข สามเณรมีความพร้อมเพรียงกัน สามเณรหมู่นั้นก็เป็นสุข อุบาสกมีความพร้อมเพรียงกัน อุบาสกหมู่นั้นก็เป็นสุข อุบาสิกามีความพร้อมเพรียงกัน อุบาสิกาหมู่นั้นก็เป็นสุข หากขัดแย้งกันอยู่แล้วไม่เป็นสุข อย่าว่าแต่มนุษย์เลย

นกก็เป็นทุกข์เป็นสุขไม่ได้ กล่าวถึงนกชั้นเดิมมีความ-พร้อมเพรียงกัน นายพรานตลบข่ายด้วยประการใด ครอบด้วยตาข่ายด้วยประการใด ตลบติดได้ด้วยประการใด ก็บินผลึบเดียวเท่านั้นแหละ เอาตาข่ายเสียทั้งผืนไปที่กอไผ่ เพราะความพร้อมเพรียงกันเท่านั้น หัวหน้านกบอกว่า อย่าเพิ่งออกกำลังเอาหัวลอดตาข่ายให้พร้อมกัน เราบอกว่า ออกกำลังให้พร้อมกันพอหัวจุกช่องข่ายให้พร้อมกันแล้ว ก็ผลึบเดียวเท่านั้นแหละ เชือกที่ผูกหลักไว้ก็จะลอยติดไป ในอากาศหมด เอาข่ายไปทั้งหมดด้วยกันสิบเอ็ดครั้ง นายพรานตลบนั้นนำเงินไปซื้อด้ายมาอีกเย็บตลบให้ได้ เมียด่าหลายครั้งว่า แกอย่าบ้าหลังไปเลยไม่ได้กินมันหรอก นกมันฉลาดอย่างนี้ แกจะเอาเงินไปให้พ่อค้าด้ายเปล่า ๆ ไปทำมาหากินอย่างอื่นดีกว่าแกอย่าไปเพียรมันเลยเรื่อง-ตลบข่าย สามีนั้นก็ไม่ยอม เอาเถอะน่ามันมีฤทธิ์เดชเท่าไร ก็ลองดูที่เถอะ เราจะเอามันมาแกงกินให้ได้ นายพราน ก็ทำตาข่ายตลบอีก ครั้งที่สิบสองสำเร็จ เพราะนกแตกฝูง กันไม่พร้อมเพรียงกัน ในวันหนึ่งนกตัวหนึ่งบินลงมาก่อน นกตัวหนึ่งบินลงทีหลังเหยียบเอาคอนกตัวแรกเข้า มันบอก

ว่าไม่คิดถึงบุญคุณมันบ้างเลย ได้พ้นตลบมาหลายครั้งแล้ว ด้วยกำลังของมันหากว่า พลาดไปก็ว่าเอาเถิดไม่ได้แกล้งเลย นกตัวนั้นก็ขึ้นมายั่วเย้าอยู่ มันก็ว่าเอาบ้าง ไม่ใช่แต่เจ้าจะออกแรงแต่คนเดียว เราก็ออกเหมือนกัน นกก็เลยแตกเป็นสองพวกขึ้น พวกหนึ่งก็ว่าอีกพวกหนึ่ง นายฝูงที่เคยประกาศอยู่ก็รู้สึกว่านกพวกนี้อยู่ร่วมกันไม่ได้ เราต้องแยกกันเถอะนายฝูงมีนกเท่าไรก็แยกไปหมด พวกที่ไม่ไปกับนายฝูงมีเท่าไหร่ก็อยู่อีกฝูงหนึ่ง นกฝูงเก่าก็มาอย่างเก่า นกที่แยกไปก็ไปยังที่อื่น แต่ว่าแตกฝูงกันอยู่นั่นแหละ คราวนี้ถึงกำหนดติดตลบข่ายของนายพรานอีกแล้ว นกนั้นแย้งกันยังไงล่ะท่านมีแรงก็ออกแรงนำเอาซิ เอาตาข่ายไปคลอบกอไผ่พ้นจากทุกข์ด้วยกันนั่นไงล่ะ ต่างตัวต่างสอดหัวเข้าที่ตาข่ายย๊อกแย๊กทีละตัวสองตัว มันไหวอะไรได้ นกทั้งฝูงไปไม่ได้ หมดทั้งฝูงเป็นเหยื่อของนายพราน นี่ความไม่พร้อมเพรียงเป็นอย่างนี้ ตายเป็นเหยื่อนายพราน ถ้าว่าไม่พร้อมกันจริง ๆ ละก็เป็นเหยื่อพญามัจจุราช บัดนี้เขาประกาศกันในธรรมกาย วัดปากน้ำให้มีธรรมกายแล้วก็พ้นทุกข์กัน ต้องทำธรรมกายให้เป็นมันจึงจะเป็นหมู่เดียว

กัน พวกเดียวกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันถ้าทำธรรมกาย ไม่เป็น ก็เป็นแย้งเขานี่ เขาบอกทำอย่างนี้ไม่ทำเสียอีก แล้วไปทำอื่นเสีย ไปไถลทางอื่นเสียไม่ทำธรรมกายให้เป็นขึ้น ไม่เอาใจใส่จดอยู่ที่ทำธรรมกาย เอาใจไปคิดเรื่องอื่นเสีย ธรรมกายมันก็ไม่เป็น เมื่อธรรมกายไม่เป็นมันก็ออกแยกเหมือนนกกระจาบแตกฝูงนั่นแหละ ไม่มีความพร้อมเพรียงกัน ให้เข้าใจอย่างนี้นะ ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก-อุบาสิก ทำธรรมกายให้เป็น ถ้าทำธรรมกายเป็นละก็นั่นแหละ สุขา สงฺฆสฺสามคฺคี ความพร้อมเพรียงแห่งหมู่เป็นสุข ทำธรรมกายเกิดขึ้นเท่านั้นเรียกว่า สุโข พุทฺธานุปฺปาโท พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในตัวของเราแล้ว เราจะมีนิบาตบอกความตกใจว่า อโหพุทโธ อ้อนี่พระพุทธเจ้า อโห ธมฺม อ้อนี่พระธรรม อโหสงฺโฆ อ้อนี่พระสงฆ์ก็จะเกิดความตกใจตื่นตัวของตัว เช่นนี้พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในตัวของเราเอง สุโข พุทฺธานมุปปาโท พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นในตัวของตัวซิ พระพุทธเจ้าโคตรภูทั้งหยาบทั้งละเอียด พระพุทธเจ้าที่เป็นโสดาทั้งหยาบทั้งละเอียด สกิทาคาทั้งหยาบทั้งละเอียด อนาคาทั้งหยาบทั้งละเอียด อรหัตต์ทั้งหยาบทั้งละเอียด

แบบแผนที่วัดปากน้ำเขาทำกันเป็นตั้งร้อยกว่าคน เรายังไม่เป็นก็รีบทำให้เป็นขึ้น ถ้าไม่เป็นละก็เหมือนนกกระจาบแตกฝูง ทำลายตัวเองให้ได้รับความทุกข์ละ ไม่ได้รับความสุขถ้าเห็นธรรมกายเสียแล้ว เข้าถึงธรรมกายแล้วก็เป็นสุขเท่านั้น เมื่อเป็นสุขแล้ว สุขา สทฺธมฺมเทศนา สิ่งใดเป็นทุกข์ผิดธรรมผิดวินัยก็สอนตัวเองเทศนาตัวเอง สอนตัวเองไปแก้ไขตัวเอง ตัวของตัวด้วยธรรรมกายของตัวที่มีแล้วมีพระพุทธเจ้าในตัวแล้ว สุขา สงฺฆสฺสามคฺคี ความ-พร้อมเพรียงกันของตัวเอง เห็น จำ คิด รู้ อย่าเถียงตัวเองอย่าลงโทษตัวเอง ให้ถูกต้องร่องรอยตามธรรม ธรรมไม่ใสไม่สอาดแล้วก็อย่าไปทางนั้น ทำให้ถูกต้องร่องรอยให้ใสให้สอาดไม่ให้คลาดเคลื่อนของตัวให้พร้อมเพรียงกันแน่นอนในใจของตัวอย่างนั้นทั้งกาย ทั้งใจทั้งวาจาไม่ให้คลาดเคลื่อน ทุก ๆ กายให้พร้อมกัน สุขา สงฺฆสฺสสามคฺคี สมคฺคานํ ตโปสุโข ความสุขจะเกิดขึ้นด้วยความเพียร เป็นเครื่องแผดเผาของผู้พร้อมเพรียงกัน กำจัดเสียซึ่งความไม่พร้อมเพรียงกันก็จะมีความพร้อมเพรียงกันอยู่ สุขก็จะสมมาตรปรารถนา ที่ได้ชี้แจงแสดงมาในพระธรรม-

เทศนาที่พระองค์ได้ทรงประทานไว้ทั่วสกลพุทธศาสนา แก่พุทธบริษัททั้งสี่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ในพระบวรพุทธศาสนา ท่านทั้งหลายจงนมัสการในใจทุกถ้วนหน้า ที่ได้ชี้แจงแสดงมานี้ตามวารพระบาลีคลี่ความเป็นสยามภาษา ตามมัตยาธิบายพอสมควรแก่เวลา เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัจจที่ได้อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานต์นี้ สทา โสตฺถี ภวนฺตุเต ขอความสุขสวัสดีจงบังเกิดมีแต่ท่านทั้งหลายบรรามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมาภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลาสมมุติยุติธรรมมิกถา โดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้ เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้.

— จากหนังสือ "พระธรรมเทศนา" บันทึกจากเครื่องบันทึกเสียง ซึ่งแสดงธรรมในพระอุโบสถและผู้มีจิตศรัทธาช่วยกันจัดพิมพ์ถวาย

พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย
เลขที่ 2 ซอยสุขา 2 ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร โทร. 2218405
นายณัฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2519